

Handläggare: Inger Nilsson
Telefon: 508 23 305

Rapport från tillsyn av Frälsningsarméns härbärke och korttidsboende 2008

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning har den 16 december 2008 gjort tillsyn på Frälsningsarméns härbärke och korttidsboende, Midsommarslingan 1-3, 126 32 Hägersten. Närvarande vid tillsynen var från härbärgets föreståndaren Lennart Eld och från stadsdelsförvaltningen administrativa sekreteraren Inger Nilsson.

Föregående tillsyn genomfördes den 5 oktober 2007.

Verksamheten

Verksamheten har tillstånd från länsstyrelsen för verksamhet enligt 7 kap 1 § 1 p. och 4 p. socialtjänstlagen. Tillståndet gäller 27 platser på härbärke och 10 platser i korttidsboende för vuxna bostadslösa män med missbruksproblem och/eller allvarliga sociala problem. Huvudman för verksamheten är Frälsningsarméns socialtjänst tillsammans med Vasakåren.

Syftet med verksamheten är att erbjuda boende och socialt stöd i en öppen kristen miljö samt att arbeta för att hjälpa gästerna att förändrade destruktiva och nedbrytande livsmönster.

Härbärgets ligger en trappa upp och korttidsboendet två trappor upp i fastigheten. Hiss saknas, varför verksamheterna inte är tillgängliga för personer med rörelsehinder. I andra delar av fastigheten finns bl.a. konstnärateljéer.

Verksamheten finansieras till största delen genom bidrag och avgifter från Stockholms stad.

Härbärgets

Lokaler

Under året har en efterlängtd ombyggnad och uppfräschning skett av de slitna lokalerna. I entrén har en sluss inrättats, där gästerna tas emot i en avskild lokal. Av säkerhetsskäl är slussen kameraövervakad. Kameror finns även i andra allmänna utrymmen på härbärgets.

De tre sovsalar som fanns tidigare har byggts om till mindre sovrum, vilket gjort att platsantalet minskat med tre till nu 24 platser. Nu finns fyra fyrabäddsrum, tre tvåbäddsrum och två enkelrum. Rummen är inredda med sängar samt små förvaringsskåp för kläder och personliga tillhörigheter. Föreståndaren menar att ombyggnaden har medfört att gästerna blivit mycket lugnare än tidigare.

Till gästutrymmena hör också två toaletter, en dusch, matsal och röktrum. Handikapptoilet saknas. I övrigt finns ombyggt kök, en tvättstuga samt personalutrymmen.

I samband med ombyggnaden har flera utrymningsvägar tillskapats och brandskyddet har setts över.

Ombyggnationen har delvis finansierats av Stockholms stad som också ger driftsanslag till verksamheten.

Gästerna

Härbärgets tar endast emot män. År 2007 var medelåldern bland gästerna 46 år med en spridning från 20-73 år. Av de totalt 351 var 67% kända sedan tidigare. Hälften av gästerna bodde på härbärgets mindre än fem nätter under året och en tredjedel bodde där mer än femton nätter. En sammanlagd boendetid på mer än 100 nätter hade 23 personer.

Av gästerna hade ca 80% kontakt med socialtjänsten i Stockholms stad (dvs. någon stadsdelsförvaltning eller enheten för hemlösa).

En ny grupp gäster som tillkommit under de senaste åren är unga somalier, ofta med missbruksproblem.

Innehåll i verksamheten

Härbärgets har alla dagar öppet året runt. Gästerna får komma tidigast kl. 16.30 och får stanna till kl. 10.00 följande dag.

För att komma till härbärgets måste gästen antingen ha en rekvisition från en stadsdelsförvaltning eller ta kontakt med stadens hemlöshetsjour för att få beslut om direktintagning. Lediga bäddar finns nästan alltid, eftersom inte alla dyker upp av dem som har rekvisition.

När gästerna kommer till härbärgets tas de emot i entréslussen av två-tre anställda, som tar in en gäst i taget. Gästen registreras med personuppgifter, visiteras och får lämna ifrån sig vapen, tillhyggen, sprutor etc. Sedan gästen tilldelats en säng och ett skåp har han möjlighet att sköta sin personliga hygien och få kläderna tvättade. På morgonen kan den som vill ringa till sin socialsekreterare eller andra kontaktpersoner. På eftermiddagen serveras kaffe, på kvällen lagad middag och på morgonen frukost.

Droger får inte användas inne på härbärgets. Medicin som tillhör gäster förvaras inlåst på expeditionen.

Tack vare att olika företag och privatpersoner skänker kläder kan gästerna vid behov få antingen helt nya eller något begagnade kläder från härbärgets.

Läkare från Hållpunkt Maria kommer en gång i veckan om någon gäst vill träffa honom. Mobila psykiatriska teamet kommer vid behov. Den psykiatriska öppenvården är dålig på att höra av sig och tar t.ex. inte kontakt med härbärgets när patienter avvikit från psykiatrisk tvångsvård.

Kring unga hemlösa sker samverkan med en särskild grupp vid enheten för hemlösa.

Hemlöshetsteamet i Stockholm kommer regelbundet till härbärgets. Teamet tar över klienter från enheten för hemlösa och blir handläggare med ansvar för planering för klienten.

Härbärgets samverkar med socialtjänstförvaltningen och med andra härbärgen i den s.k. härbärgesgruppen som träffas en gång per månad.

Personal

Föreståndaren är utbildad sjuksköterska och har arbetat på härbärgen sedan början av 1990-talet. Övriga anställda saknar formell utbildning men har lång erfarenhet av att arbeta med målgruppen. Totalt finns ca tjugo hel- och deltidanställda plus en del timanställda. Ibland deltar frivilligarbetare, som huvudsakligen kommer via Frälsningsarmén, i arbetet i köket. Kökspersonalen är kvinnlig, i övrigt finns endast manliga medarbetare. För närvarande finns en vikarie för biträdande föreståndaren under hans föräldraledighet, i övrigt är personalen den samma som tidigare.

På kvällarna tjänstgör 3-5 personer och på natten finns tre personer i tjänst, en på varje våningsplan samt en gemensam sovande jour.

Personalen har handledning var sjätte vecka samt vid behov däremellan med en erfaren terapeut som är utbildad vid S:t Lukasstiftelsen. Handledningen handlar mycket om bemötande. Föreståndaren har egen handledning tillsammans med föreståndaren för korttidsboendet. Utbildning sker i huvudsak genom att personalen deltar i olika utbildningar som erbjuds av Stockholms stad.

Dokumentation

Utöver uppgifter om namn, personnummer och eventuella myndighetskontakter görs ingen dokumentation vid härbärgen. Personuppgifterna förvaras i en kortlåda som låses in i kassaskåp. Uppföljning av placeringarna görs genom att stadens hemlöshetsjour faxar uppgifter till ordinarie handläggare inom socialtjänsten.

Övrigt

Rutiner för vad som ska göras vid risk för hot och våld finns nedskrivna i en pärm.

Korttidsboendet

Korttidsboendet är inrymt i en gammal skolkorridor på våningsplanet ovanför det där härbärgen ligger. Åtta platser finns för planerat boende och två för jourboende. Platserna finns i enkelt inredda sovrum som delas av flera boende. Därutöver rymmer lokalerna kök, matrum, vardagsrum, hygienutrymmen och personalrum.

Syftet med korttidsboendet, som funnits sedan år 2001, är att erbjuda ett dygnet-runt-boende, där gästerna kan "landa" och motiveras till annat boende i en lugn och nykter miljö.

Under 2007 bodde totalt 26 personer på boendet under i genomsnitt 47 dygn. Genomsnittsåldern på gästerna var 49 år. Nästan alla kom från Stockholms stad. Elva av gästerna gick vidare till annat boende, övriga skrev ut sig själva eller blev utskrivna på grund av missbruk eller annan orsak.

Placering på korttidsboendet görs genom socialsekreterare, som också deltar vid inskrivningssamtal och ansvarar för den fortsatta planeringen för gästen.

Föreståndaren är f.d. hotelldirektör och saknar vårdutbildning. På dagtid är han den enda som är anställd på själva korttidsboendet, men han får viss hjälp av kökspersonal från härbärgen. På kvällar, nätter och helger är bemanningen en person, varav de som arbetar på natten är fast anställda och övriga timanställda.

Dokumentationen utgörs av person- och kontaktuppgifter samt av löpande daganteckningar. Inga journaler förs på de enskilda gästerna. Personuppgifterna förvaras i låst kassaskåp.

Sammanfattning och bedömning

Tillsynen kompliceras av att tillstånd finns för härbärgen och korttidsboendet, trots att denna typ av verksamheter egentligen inte är tillståndspliktiga. Om tillstånd inte hade sökts hade inga krav funnits på t.ex. dokumentation eller kvalitetsarbete, men när tillstånd nu finns måste verksamheterna uppfylla samma krav som ställs på andra enskilda verksamheter.

Mot denna bakgrund bedömer förvaltningen att härbärgen arbetar på ett förtjänstfullt sätt med den svåra grupp som det vänder sig till och att positiva förändringar har inträffat under året, främst vad gäller ombyggnaden och renoeringen av lokalerna som blivit tryggare och säkrare för både gäster och personal. Dokumentation och kvalitetsarbete bedöms vara tillräckliga utifrån hur verksamheten faktiskt ser ut.

Vad gäller korttidsboendet kan däremot något större krav ställas på att verksamheten ska följa gällande lagar och regler. Bedömningen blir då att man inte arbetar på det sätt som anges i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om kvalitetsarbete (SOSFS 2006:11) och dokumentation (SOSFS 2006:5). I det fall att boendet ska fortsätta ha tillstånd för enskild verksamhet bör det därför sätta sig in i och följa dessa regler.